

ТЕМИ ОТ МЕДИИТЕ

14.04.2020 г.

Асоциация на индустриалния капитал в България в медиите

БНТ

✓ Ще сработи ли мярката 60/40?

По време на Националния съвет за тристранно сътрудничество всички социални партньори, с изключение на Асоциацията на индустриалния капитал, подкрепиха проекта за условията и реда за изплащане на компенсации на работодатели, за да запазят своите служители - по-известен като мярката 60/40.

Държавата поема 60 % от възнагражденията и толкова от осигуровките. Останалите 40 на сто са за сметка на работодателите. Съветът обсъди и допълнителните мерки.

Важно е да уточним, че тези 60 % са на база осигурителния доход за януари 2020г., който е в размер на 1 037 лева. Ако фирмата спре работа, собственикът трябва да плати 100 % от заплатите и дължимите осигуровки.

От Асоциацията на индустриалния капитал определиха мярката 60/40 като несправедлива и неефективна. Смятат, че генерира допълнителна безработица. Синдикатите имат свои предложения за компенсация на губещите работници в зависимост от размера на заплатите, които са получавали.

Ще сработи ли мярката 60/40? Обсъждане поредно от социалните партньори. Аргументите против.

Кънчо Стойчев, заместник-председател на АИКБ: Това е сбъркана мярка, тя не е насочена към запазване на работните места на онези предприятия, фирми, хотели, ресторанти, които принудително са спрели работа. На второ място е безкрайно несправедлива. Тя предлага 100 % компенсация, за да не работиш, лежиш на дивана и получаваш 100 %. Такава мярка е за рекордите на Гинес.

Самотна майка с дъщеря на 12 години - Лидия Томова е без работа от началото на извънредното положение. Работила в администрацията. Говори 2 езика. Оправя се трудно.

Лидия Томова: Справям се благодарение на моите приятели, роднини и познати, които ми помагат.

Няма 9 месеца трудов стаж. Няма право да се регистрира в Бюрото по труда. Няма право и на помощи - каквито и да е.

Лидия Томова: Тъкмо почнах работа и се озовах в една такава много неприятна ситуация - хем нямам работа, хем нямам и никакви заделени пари, предполагам не съм само аз, наистина нямам право да се регистрирам. Държавата абсолютно е абдикирала от хора като нас.

Синдикатите имат свои предложения, с които да се защитят застрашените да останат без работа.

Ваня Григорова - КТ „Подкрепа“: Да получават компенсация за загубен трудов доход, която е формирана по следния начин: 100 % за заплатите до 800 лева, 80 % за заплатите до 1500 лева и 60 % за заплатите до 2 500.

А докато партньорите обсъждат мерки, Лидия взела днес последната си заплата за половин месец - 164 лева. Изчислила по колко може и трябва да харчи.

Лидия Томова - безработна: По мои изчисления са 5 лева и 47 стотинки на ден за един човек. Ако ги разделя с дъщеря ми са по 2 и 70 на ден.

И това без сметките и наема. Казва, че поне има на кого да се обади. Но други - нямат.

За повече информация вижте [видеото](#).

БНР

✓ Държавата поема дължимите осигуровки от работодателите по схемата "60/40"

Социалните партньори подкрепиха принципно промените в схемата 60 на 40 за запазване на заетостта.

Промените предвиждат държавата да поеме и дължимите от работодателите осигурителни вноски в същото съотношение.

Синдикатите и работодателски организации подкрепиха измененията в схемата, с които на работодателите ще бъдат спестени 60 на сто от осигурителния доход на работниците и осигуровките за тези 60 процента.

Против проекта за промени в правителственото постановление се обявиха от Асоциацията на индустриалния капитал в България. От работодателската организация смятат постановлението за "сбъркано и вредно".

КНСБ и Конфедерация на труда "Подкрепа" също подкрепиха предложението за промени, но с уговорката, че смятат тази мярка за недостатъчна и която има нужда от спешно допълнение с работещи икономически мерки.

На заседанието на Тристранния съвет бе обсъдено увеличаването на възнаграждението на час нощен труд от сегашните 0,25 лв. на 0,15 на сто от минималната работна заплата, но не по-малко от един лев.

Предложението на правителството е това да влезе в сила от 1 януари догодина.

Същевременно отпадна срокът 21 април за подаване на заявления за изплащане на компенсации по схемата „60/40“. Така повече работодатели ще могат да се възползват от помощта на държавата, обясниха от Агенцията по заетостта.

Коментари на участници в тристранния диалог

Директорът на правната дирекция на Българската стопанска камара (БСК) Мария Минчева заяви, че въпреки многото си забележки БСК подкрепя промените в постановлението за схемата „60/40“. Но с условието, че това е само първа мярка за подкрепа на бизнеса.

„В ситуация на криза скоростта, с която средствата ще достигнат до хората, е много по-важна от това да бъде перфектно направена мярката“, каза тя.

Президентът на КНСБ Пламен Димитров приветства направените промени по предложение на синдикатите и бизнеса.

„Допълни се и нещо важно според мен – да могат родителите да бъдат възмездявани през платен отпуск по схемата „60/40“ и когато си гледат детето“, каза той.

Кънчо Стойчев от Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) обясни защо организацията не подкрепя проекта на постановление.

„Това е мъртво родено постановление, което по никакъв начин не цели запазване на работни места. То би дало някои ползи за именно онези, които нямат нужда от помощ в кризата. И същевременно регламентира заплащане на 100% на възнаграждения за неполагане на труд“, каза той.

[Bulgaria ON AIR](#)

✓ Работодателите ще трябва да изплащат пълни заплати при непълно работно време

Средствата по 60/40 ще се изплащат на база от януари месец

Правителството и социалните партньори обсъдиха спорната мярка 60/40. Размерът на изплащаните компенсации ще бъде 60/100 от размера на осигурителния доход за месец януари 2020 г. и от дължимите осигурителни вноски за сметка на работодателя за същия месец на всеки работник или служител, за който се изплащат компенсации.

В случаите на преустановяване на работа, работодателите, получили компенсации, следва да изплатят пълния размер на трудовото възнаграждение на лицата и дължимите осигурителни вноски за съответния месец. При установено непълно работно време работодателят изплаща пълния размер на трудовото възнаграждение, определено като за работа при пълно работно време, и дължимите осигурителни вноски за съответния месец.

Промените ще се прилагат и за работодатели, подали заявления за изплащане на компенсации до влизането в сила на постановлението. Седмици след въвеждането на мярката за работодателите тя остава непечелива. А безработицата ще се увеличи в пъти над официалните статистики до момента, смятат и синдикатите.

"Пример конкретен: майка на дете самотна майка, която през последните месеци има 11 месеца осигуровки, а те са...официалната статистика", заяви Ваня Григорова от КТ "Подкрепа".

Затова работодателите поискаха от държавата още облекчения - да отпаднат данък сгради и такса "Битови отпадъци" за предприятията, които в момента не функционират. А за служителите, които в момента не работят, да бъдат изплащани обезщетения, а не възнаграждения.

"Къде е социалната справедливост човек да получава 100% компенсация затова, че е принудително затворен да работи, т.е стои вкъщи и търка дивана? Това е безумно, това го няма никъде по света", подчерта заместник председателят на АИКБ Кънчо Стойчев от АИКБ.

За хората в платен или неплатен отпуск помощ поискаха и синдикатите.

"Например ние настоявахме затова, ако човек е в платен или неплатен, неговият работодател да не получава 60 на 40, защото ако е в неплатен отпуск, платеният отпуск свършва, но работодателят не го плаща..плаща го бюджетът", заяви Ваня Григорова.

Това предложение на синдикатите обаче е прието единствено за хората в неплатен отпуск. Останалите предложения и на двете страни остават без отговор.

[Economic.bg](#)

✓ АИКБ не приема мярката „60/40“ в сегашния ѝ вид

Останалите работодателски и синдикални организации са предложили още промени, но като цяло са приели правителственото постановление

Всички социални партньори – работодателски организации и синдикати – с изключение на Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ), са подкрепили правителственото постановление за схемата „60/40“.

Според одобреното от Националния съвет за тристранно сътрудничество (НСТС) постановление държавата ще изплаща 60% от брутната заплата (заедно с осигуровките) на работниците от засегнатите от коронавируса компании. Тези проценти ще се изчисляват въз основа на осигурителния доход на служителите за месец януари тази година.

В случаите, когато дадено предприятие е спряло работа, работодателите, които са получили субсидиране от държавата, трябва да ги върнат в пълния им размер за съответния месец.

Ако дадена компания, получаваща подкрепа по схемата "60/40", е работила на непълно работно време, то тя ще трябва да плати пълния размер на трудовото възнаграждение, все едно служителите са работили на пълно работно време. Компанията ще трябва да внесе и дължимите 40% от осигурителните вноски за съответния месец за пълно 8-часово работно време.

Актуализираният вариант на постановлението за схемата „60/40“ ще важи и за фирмите, които преди влизането в сила на документа вече са подали заявления за изплащане на компенсация от държавата.

В рамките на днешното заседание на НСТС са били направени редица предложения от работодателските организации и синдикатите. Те са предложили допълнителни социални и икономически мерки, включително за конкретни отрасли, сектори и икономически дейности. Участниците са обсъдили и мерки как страната ни да излезе от кризата.

Обсъдените предложения и мерки ще бъдат допълнително прецизирани от социалните партньори и ще трябва бъдат внесени в срок до 16 април в НСТС, за да бъдат включени от вицепремиера Марияна Николова в дневния ред на следващо заседание на Съвета.

На вчерашния Национален съвет за тристранно сътрудничество също така е бил обсъден проект на правителствено постановление, с което допълнителното възнаграждение за положен нощен труд да се обвърже с минималната работна заплата (МРЗ). Предлага се въпросното допълнително възнаграждение да е 0.15 % от МРЗ за всеки отработен час или за част от него, но да не е по-малко от 1 лв.

С предложени механизъм се запазва приетото процентно съотношение между МРЗ и минималния размер на допълнителното трудово възнаграждение от една страна, а от друга се гарантира актуализирането му в съответствие с растежа на МРЗ.

Не на последно място днес председателят на Конфедерацията на работодателите и индустриалците (КРИБ) Кирил Домусчиев и президентът на Конфедерацията на независимите синдикати в България (КНСБ) Пламен Димитров стават ротационни зам.-председатели на НСТС. Те ще са на тези постове за срок от една година.

БТА

✓ Работодатели и синдикати са подкрепили част от икономическите мерки в подкрепа на бизнеса за справяне с кризата

Работодатели и синдикати са подкрепили голяма част от предложените икономически мерки в подкрепа на бизнеса за справяне с кризата заради коронавируса. Това коментира за БТА Кънчо Стойчев, зам.-председател на Асоциацията на индустриалния капитал /АИКБ/ след участието си днешното заседание на НСТС.

Говорим за десетки предложения, които тепърва трябва да бъдат разглеждани от правителството, от съответни комисии, но хубавото на НСТС е, че е трибуна и място, където да можем да правим подобни предложения и заедно да мислим максимален брой работещи българи и български бизнеси да бъдат спасени, изтъкна Стойчев.

Той посочи, че в НСТС е постигнато безспорно съгласие за необходимостта от специални мерки за туризма, както и за това, че още от днес трябва да започне работа за излизане от кризата и подготовката на пакет с възстановителни мерки. Възстановяването след месец - два ще почне и сега е времето ние да излезем подготвени, допълни той и посочи, че са необходими редица нормативни промени, да се създаде конкурентна среда, стимулиране на разкриването на нови работни места и запазване на български бизнеси. Стойчев изтъкна, че възстановяването на икономиката ни ще е тежко и дълго. Голяма подкрепа в тристранния съвет е имало и по предложението за прекратяване на задължението за заплащане на такса "битови отпадъци" и данък сгради за затворени обекти и предприятия за периода, за който те са прекратили дейността си. Държавата трябва да реши този въпрос, очевидно е, че когато едно предприятие не работи, не генерира нито отпадък, нито подлежи на данък, допълни Стойчев.

Мярката "60/40" също е била подкрепена от всички социални партньори с изключение на АИКБ, като организацията остава на позицията, че Постановлението на МС номер 55 не само не помага за овладяване на безработицата, а с текстовете си я генерира. То е вредно от гледна точка на това, че е напълно несправедливо, коментира Стойчев и добави, че за предприятия, които са затворени по силата на Закона за извънредното положение, и хората не работят, се предлага сто процента компенсация за това да не работиш. Останалите работодателски организации подкрепиха мярката, независимо че пред последните десетина дни има отчетени от статистиката 70 000 нови безработни, коментира още заместник-председателят на АИКБ и каза, че по разчети на организацията безработните са над 200 000, защото значителна част от тях не се регистрират веднага, нямат право да се регистрират или по друга причина не правят това. Те обаче ще се появят и за статистиката, и като тежест за държавата, предупреди Стойчев и изтъкна, че само в областта на туризма са спрени от работа около 500 000 души, отделно в сектор "Ресторантьорство" - над 150 000 души. Огромната част от тези хора няма да бъдат спасени с държавна програма, а ще трябва да отидат на борсата и да тежат на държавата 12 месеца вместо 3 - 4 месеца, допълни заместник-председателят на АИКБ. Затова, според него, това постановление е неработещо, неефективно, а и не щади държавния ресурс и не помага на хората.

Kanal 3

✓ АИКБ предлага смекчаване на икономическите последици от мерките срещу коронавируса

Сред тях са прекратяване на задължението за заплащане на данък сгради за затворени обекти и предприятия за периода когато не работят

Асоциацията на индустриалния капитал в България предлага на Националния съвет по тристранно сътрудничество смекчаване на икономическите последици от мерките за ограничаване на разпространението на коронавируса.

Сред тях са прекратяване на задължението за заплащане на данък сгради за затворени обекти и предприятия за периода, за който те са прекратили дейността си.

Предложението включва още:

- Извънредна еднократна компенсация от 1000 лева за самонаети, микропредприятия с до 9 заети включително.

- Отлагане на ДДС върху неплатените фактури.
- За периода от обявяване на извънредното положение до неговата отмяна осигурителната вноска за сметка на работодателя за всеки работник да не се дължи.
- Мерки в сферата на насърчаване на туризма.
- Разрешаване на дейността на малки семейни хотели и ресторанти при стриктно спазване на отстоянията и изискванията за безопасност.
- Мерки за осигуряване на безпрепятственото движение на стоки и товари.

Business.dir.bg

✓ Тристранният съвет обсъди схемата 60:40 и очаква втора порция мерки за икономиката

Социалните партньори като цяло одобриха Постановление 55, но смятат, че е неефективно, неработещо за повечето засегнати фирми и следва пороците на Закона за извънредното положение

Правителството и социалните партньори обсъдиха промяна в Постановление № 55 на Министерския съвет от 30 март, което урежда приложението на мярката 60:40. Националният съвет за тристранно сътрудничество (НСТС) като цяло одобри схемата, макар партньорите да я смятат за неефективна и неработеща. В същото време Тристранният съвет се разбра на следващото си заседание - на 16 април, да разгледа сборен пакет мерки (който да обединява предложения от всички) за подкрепа на икономиката.

Постановление 55 определя условията и реда за изплащане на компенсация на работодатели с цел запазване на заетостта на работниците и служителите при преустановяване на работа поради извънредното положение, обявено с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г.

Как ще се прилага мярката 60:40

Съгласно предложените промени в проекта на постановление, размерът на изплащаните компенсация ще бъде 60 на сто от размера на осигурителния доход за месец януари 2020 г. и от дължимите осигурителни вноски за сметка на работодателя за същия месец на всеки работник или служител, за който се изплащат компенсация, събщи след заседанието правителствената информационна служба.

НСТС е стигнал до съгласие, че в случаите на преустановяване на работа, работодателите, получили компенсация, следва да изплатят пълния размер на трудовото възнаграждение на лицата и дължимите осигурителни вноски за съответния месец, събщи пресслужбата на МС. При установено непълно работно време работодателят изплаща пълния размер на трудовото възнаграждение, определено като за работа при пълно работно време, и дължимите осигурителни вноски за съответния месец.

Промените ще се прилагат и за работодатели, подали заявления за изплащане на компенсация до влизането в сила на постановлението.

В крайна сметка мярката "60/40" беше подкрепена от всички социални партньори с изключение на АИКБ, която я определя като вредна от гледна точка на това, че е напълно несправедлива (по думите, казани пред БТА от зам.-председателя на АИКБ Кънчо Стойчев). Всички членове на Тристранния съвет също така обаче отбелязаха, че Постановление 55 следва пороците на Закона за извънредното положение и, в този смисъл, всички бяха единодушни, че мярката е неефективна и неработеща за преобладаващата част от засегнатите от кризата фирми.

Ще задейства ли втори пакет мерки в подкрепа на бизнеса

Във връзка с това социалните партньори единодушно настояха - според съобщение на БСК - възможно най-бързо да се пристъпи към изработването и въвеждането в действие на серия от икономически мерки, които реално и ефективно да подкрепят икономиката.

Всяка от членуващите в НСТС организации внесе свои писмени предложения за такива мерки, които в голямата си част се припокриват, поради което бе взето решение до 16 април да се изработи съвместен (сборен) пакет от мерки, който да бъде представен в НСТС за обсъждане, с участието на министрите на икономиката, финансите и енергетиката, като ресорно отговарящи за прилагането на по-голямата част от мерките.

Включването им в дневния ред на Тристранния съвет ще трябва да направи вицепремиерът Марияна Николова.

Министърът на труда и социалната политика Деница Сачева и зам.-министърът на икономиката Лилия Иванова информираха членовете на НСТС за подготвяните финансови схеми за подкрепа на фирмите, приоритетно на микро- и малки предприятия, които най-лесно изпадат от пазара в условия на криза. Но вече се обмислят и конкретни мерки за по-големи предприятия, които показват възможности за растеж и конкурентоспособност.

Как ще се променя заплащането

НСТС обсъди проект на Постановление на Министерския съвет за изменение на Наредбата за структурата и организацията на работната заплата, с който се предлага обвързване на допълнителното възнаграждение за положен нощен труд с минималната работна заплата /МРЗ/ - 0,15 % от МРЗ за всеки отработен час или за част от него, но не по-малко от 1 лв. С предложени механизъм се запазва приетото процентно съотношение между МРЗ и минималния размер на допълнителното трудово възнаграждение от една страна, а от друга се гарантира актуализирането му в съответствие с растежа на МРЗ.

Работодателите не подкрепят обвързването на допълнителното възнаграждение за нощен труд с МРЗ - което е предложение на синдикатите, но подкрепят заложеното увеличение на сумата от 1 лв. за всеки час положен нощен труд.

✓ Държавата ще помага за заплатата по 60/40 и за хора в отпуск, но само ако е платен

Държавата няма да помага на работодателите по схемата 60/40 за плащане на заплатите на работници, които са пратени в неплатен отпуск. Това уточнение бе разписано в коригираното постановление на Министерския съвет за помощта. Работодателите обаче ще могат да кандидатстват по нея за работници в платен отпуск.

Държавата ще плаща 60% от осигурителния доход на работника и още толкова от осигуровките, които се дължат от работодателя. Около тази промяна в схемата са се обединили всички бизнес организации и синдикатите без Асоциацията на индустриалния капитал в България (АИКБ) на заседание на тристранката.

Освен това отпада крайният срок за подаване на документи за включване в схемата. Досега той бе 21 април, но вече фирмите могат да кандидатстват по всяко време.

Работниците ще получават пълната си заплата дори ако работодателят е въвел непълно работно време, предвижда още схемата.

Фирмата ще поема цялата заплата за реално отработените часове, а държавата ще поеме 60% от тези, в които не се работи. Те обаче не трябва да са повече от 4 на ден, а шефът дължи отново 40 на сто от заплатата за неработните часове.

Частните забавачки, детски градини и училища и школите за подготовка на шофьори също влизат в списъка на браншовете, които ще бъдат подпомагани по схемата. От нея ще се възползват и фирмите от градския транспорт, въпреки че те получават и субсидия, обясниха от КНСБ.

„Тази мярка не само не помага за овладяване на безработицата, а я генерира. Тя е вредна и несправедлива, защото предприятията ще трябва да платят 100% от заплатите на хората, които не работят заради извънредното положение“, обясни Кънчо Стойчев, зам.-председател на АИКБ.

Новите безработни реално са над 200 хил. души, а не официално регистрираните над 70 хил., обявиха още от АИКБ. За тези хора държавата ще плаща 12 месеца, а не 3, обясниха от АИКБ.

Мярката е неефективна и неработеща за преобладаващата част от засегнатите от кризата фирми заради пороците в закона за извънредното положение, обясниха и от Българската стопанска камара.

След Великден тристранката ще обсъди нов пакет от икономически мерки. Бизнес и синдикати са внесли около 100 предложения за нови мерки със социална и икономическа насоченост, които ще бъдат обединени в общ пакет и обсъдени от НСТС заедно с министрите на икономиката, финансите и енергетиката.

Да не се плащат такса за битови отпадъци и данък сгради за затворени заводи и магазини, иска бизнесът.

Приоритет на държавата ще бъде подкрепата за микро- и малки предприятия, които най-лесно изпадат от пазара в условия на криза. Но вече се обмислят и конкретни мерки за по-големи предприятия, които показват възможности за растеж и конкурентоспособност, обяснили на тристранката социалната министърка Деница Сачева и зам.-министърката на икономиката Лилия Иванова.

Вероятно след края на схемата 60/40 държавата ще поеме част от заплатите и осигуровките на спасените от съкращения хора – 40% от минималната заплата и осигуровките върху нея.

От 1 януари 2021 г. нощният труд ще се заплаща като 0,15% от минималната работна заплата и не по-малко от 1 лев на час. За вдигането на ставката от 0,25 лв. от години настояват от КТ „Подкрепа“. Тяхното предложение бе тя да е 0,5% и увеличението да стане веднага.

На ротационен принцип президентът на КНСБ Пламен Димитров и председателят на КРИБ Кирил Домусчиев бяха избрани за зам.-председатели на НСТС.

Преди тристранката пък премиерът Бойко Борисов и финансовият министър Владислав Горанов извикаха на среща в Министерския съвет лидерите на двата синдиката – Пламен Димитров и Димитър Манолов.

Те са обсъдили бъдещите мерки за справяне с икономическите и социалните последици от коронакризата.

„Получена бе принципна нагласа да се разгледа в детайли предложението на КНСБ да се повиши минималното обезщетение за безработица“, казаха от синдиката. В момента то е 9 лв. на ден, а предложението е да стане 17 лв., за да може на месец да се получават 60% от минималната заплата. Държавата ще разгледа и предложението да се отмени нормата, според която при повторно изпадане в безработица в рамките на 36 месеца след предходно реализирано право се получава само минимално обезщетение за 4 месеца.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ Компаниите ще могат да плащат платения отпуск на служителите по схемата 60/40

Крайният срок за подаване на документи за кандидатстване по схемата бе премахнат

Социалните партньори в рамките на Националния съвет за тристранно сътрудничество (НСТС) подкрепиха принципно промените в схемата 60/40 за запазване на заетостта. Те се обединиха около това фирмите да могат да плащат платения отпуск на служителите по схемата, както и държавата да поеме и дължимите от работодателите осигурителни вноски, предава БНР.

Социалните партньори, с изключение на АИКБ, подкрепят проекта на постановление. От работодателската организация смятат постановлението за "сбъркано и вредно".

По схемата предприятията ще могат да финансират платения отпуск на служителите си. Не бе прието предложението на КНСБ това да е възможно и за неплатения, уточнява се в съобщение на Конфедерацията.

Съгласно предложените промени в проекта на постановление, размерът на изплащаните компенсации ще бъде 60 на сто от размера на осигурителния доход за месец януари 2020 г. и от дължимите осигурителни вноски за сметка на

работодателя за същия месец на всеки работник или служител, за който се изплащат компенсаци. В случаите на преустановяване на работа, работодателите, получили компенсаци, следва да изплатят пълния размер на трудовото възнаграждение на лицата и дължимите осигурителни вноски за съответния месец. При установено непълно работно време работодателят изплаща пълния размер на трудовото възнаграждение, определено като за работа при пълно работно време, и дължимите осигурителни вноски за съответния месец, уточняват от пресслужбата на кабинета. Промените ще се прилагат и за работодатели, подали заявления за изплащане на компенсаци до влизането в сила на постановлението.

Сред секторите, предоставящи образователни услуги, които могат да получат подкрепа, се добавят частни центрове за предучилищно образование, частни детски градини и училища и школи за подготовка на водачи на моторни превозни средства. Всички предприятия от градския транспорт също ще могат да се възползват от схемата. Субсидиите, които получават, няма да са пречка да кандидатстват за подкрепа.

Премахнат бе срокът от 21 април, който бе фиксиран досега като краен за подаване на документи за кандидатстване. Целта е повече работодатели да се възползват от компенсацията.

На заседанието си днес Тристранният съвет взе решение за повишаване цената на нощния труд от 1 януари 2021 г. Той ще е 0,15% от минималната работна заплата и не по-малко от 1 лев на час при 0,25 лв. в момента.

Внесените в Националния съвет за тристранно сътрудничество предложения от КНСБ и останалите социални партньори за нови мерки със социална и икономическа насоченост ще бъдат събрани в общ пакет след Великден, уточняват още от синдиката. Дотогава страните ще дадат становища по всички предложения, за да се прецени по кои има съгласие и къде се разминават вижданията. В края на месеца предложенията ще бъдат обсъдени на среща с правителството.

Работодателите да не плащат и 40-те процента по мярката 60/40, когато реално работникът или служителът не полага труд, предлагат от Българската търговско-промишлена палата. В случай че се окаже, че няма достатъчно работодатели, кандидатстващи по схемата, предлагат и разглеждане на възможността за по-голям процент подкрепа от страна на държавата, например 80%.

Всички микропредприятия, регистрирани преди 01.02.2020 г. и с доказан спад в продажбите с 20% през 2020 г. спрямо същия месец от 2019 г., в рамките на 3 месеца да бъдат освободени от плащането на социално-осигурителни вноски за техните служители, като се запазят всички права на осигурените лица, произтичащи по закон, предлагат още от палатата. Самоосигуряващите се лица, които имат поне 20% по-ниски доходи през 2020 г. спрямо същия месец от 2019 г., също да бъдат освободени от плащане на социално-осигурителни вноски в рамките на 3 месеца, като се запазят всички осигурителни права на самоосигуряващите се лица произтичащи по закон. От мярката да могат да се възползват само изрядните данъкоплатци. Въвеждане на нов вид платен отпуск - карантинен, който се заплаща от НОИ на база на нормираната за страната линия на бедност, предлагат още от БТПП.

Мениджър

✓ Работодателите против обвързването на допълнителното плащане за нощен труд с минималната заплата

Работодателите не подкрепят обвързването на допълнителното възнаграждение за нощен труд с минималната работна заплата, но подкрепят заложеното увеличение на сумата от 1 лв. за всеки час положен нощен труд, като се предвижда постановлението да влезе в сила от 1 януари 2021 г. Това съобщиха от правителствената информационна служба след заседание на Националния съвет за тристранно сътрудничество. С предложени механизъм се запазва приетото процентно съотношение между минималната работна заплата и минималния размер на допълнителното трудово възнаграждение от една страна, а от друга се гарантира актуализирането му в съответствие с растежа на минималната работна заплата. Увеличаването на размера на допълнителното възнаграждение за положен нощен труд е свързано с осигуряването на справедливи и достойни условия на труд. За разлика от работодателите, синдикатите подкрепиха предложението.

Всички работодателски организации са поискали възможно най-бързо да се пристъпи към изработването и въвеждането в действие на серия от икономически мерки, които реално и ефективно да подкрепят икономиката. Всяка от членуващите в Тристранката организация е внесла свои писмени предложения за такива мерки. Повечето от тях обаче се припокриват, поради което е решено до 16 април да се изработи сборен пакет от мерки, който да бъде представен в НСТС за обсъждане, с участието на министрите на икономиката, финансите и енергетиката, като ресорно отговарящи за прилагането на по-голямата част от мерките.

На заседанието беше уточнен механизъмът за прилагане на мярката 60/40. Размерът на изплащаните компенсаци ще бъде 60 на сто от размера на осигурителния доход за месец януари 2020 г. и от дължимите осигурителни вноски за сметка на работодателя за същия месец на всеки работник или служител, за който се изплащат компенсаци. В случаите на преустановяване на работа, работодателите, получили компенсаци, трябва да изплатят пълния размер на трудовото възнаграждение на лицата и дължимите осигурителни вноски за съответния месец. При установено непълно работно време работодателят изплаща пълния размер на трудовото възнаграждение, определено като за работа при пълно работно време, и дължимите осигурителни вноски за съответния месец. Промените ще се прилагат и за работодатели, подали заявления за изплащане на компенсаци до влизането в сила на постановлението. Социалните партньори, с изключение на АИКБ, подкрепят проекта на постановлението. Работодателите и синдикатите имат допълнителни предложения, с които според тях ще се постигне по-голяма яснота и гъвкавост при прилагане на мярката.

На проведеното заседание, Националния съвет за тристранно сътрудничество избра Пламен Димитров, президент на КНСБ, и Кирил Домусчиев, председател на КРИБ, за ротационни заместник-председатели на НСТС, съответно от

организациите на работниците и служителите и на работодателите, за срок от една година, считано от днес, 13 април 2020 г.

Важни обществено-икономически и политически теми

[БНТ](#)

✓ НС заседава извънредно за цената на газа и санкциите за хранителни вериги

Депутатите се събират на извънредно заседание днес за да гласуват окончателно промените в Закона за енергетиката. Те са свързани с намаляването на цената на синьото гориво за България с 40% със задна дата и предвиждат до края на месец май "Булгаргаз" да върне надвзетите пари на всички свои клиенти.

Това на практика означава и по-ниски сметки за потребителите на парно и топло вода в страната, чиито топлофикационни дружества работят на газ. Надвзетите суми на абонатите няма да бъдат връщани, а ще се приспадат от следващите им сметки.

Депутатите ще гласуват и промени в Търговския регистър, които предвиждат санкции за хранителните вериги, които не предлагат български продукти от местни производители в своите обекти. При първо нарушение глобата е от 15 до 25 000 лв, а при рецидив - между 30 и 50 000 лв.

✓ Премиерът Борисов и Ралица Негенцова обсъдиха Закона за извънредното положение

Премиерът Бойко Борисов се срещна с председателя на Висшия адвокатски съвет Ралица Негенцова. В рамките на срещата им в Министерския съвет двамата обсъдиха предприетите от правителството мерки в условията на пандемия. Председателят на Висшия адвокатски съвет изрази подкрепа за усилията на държавата в борбата срещу коронавируса. Негенцова представи пред премиера Борисов и предложения за промени в Закона за мерките и действията по време на извънредното положение в страната във връзка с разпространението на COVID-19.

„Винаги съм уважавал адвокатите и адвокатската общност. За мен е безспорно, че адвокатите сте неделима част от правовата държава. И съм изненадан, че определени Ваши колеги са се почувствали обидени – моята цел е да спасим държавата в това трудно за всички ни време“, заяви премиерът Бойко Борисов.

Министър-председателят отбеляза, че е наясно, че в тази трудна за всички ситуация, при ограничение в дейността на нотариуси, съдебни изпълнители и различни институции, дейността на адвокатите също е силно затруднена.

„Заради пандемията масово, не само у нас, но и по целия свят, има икономически загуби и щети“, отбеляза Борисов. Той беше категоричен, че здравето на гражданите е водещо и по тази причина е важно мерките да останат докато Националният оперативен щаб и анализите покажат трайна тенденция за отшумяване на пика на заразата.

Според министър-председателя, ако мерките бъдат отпуснати прекалено бързо, има реална опасност здравната ни система да рухне след две седмици, а след това да рухнат и другите системи в държавата.

Премиерът Борисов напомни, че страните, които закъсняха с въвеждането на ограничителните мерки, преживяха точно това и здравните им системи изпаднаха в критични ситуации.

Бойко Борисов изрази увереност, че само с общи усилия България ще успее да премине по-леко през това тежко за всички изпитание.

✓ Местни продукти във веригите магазини: Как производители и търговци приемат решението?

Правителството задължи с постановление големите [вериги магазини да предлагат българска продукция на местни производители](#). В търговските обекти трябва да бъде отделено достатъчно място и да бъде ясно обозначено, че продуктите са от регионален характер.

От Сдружението за модерна търговия, в което са включени големите вериги, вчера отказаха коментар, с мотива, че още не са се запознали с постановлението на МС.

В него изрично е подчертано, че регионален производител е този, който извършва дейността си в областта, в която е търговският обект, или в гранична такава, а голяма верига е тази, която има магазини в повече от 3 области в страната. Тези големи големи вериги вече ще са длъжни да продават регионална продукция като мляко, млечни продукти, риба, яйца, месо, пресни плодове и зеленчуци.

Местните производители от страната намират мярката за добра.

Производител от Троян, който отглежда малини, ягоди и овощни култури казва, че от 3 години водят борбата да пласират в големите местни вериги.

От браншовите асоциации на производителите на плодове, направили предложение за създаване на малки хладилни, сортировъчни и опаковъчни предприятия, за да отговорят на изискванията на веригите.

Божидар Петков, производител: И по този начин дори и малките производители с по 5, 10 или 15 декара, които произвеждат в много случаи превъзходна, първокачествена продукция, ще имат възможност да я заготвят, да я опаковат и да я представят на веригите във вид, в който те искат.

Петков смята, че тази мярка ще оптимизира разходите им и ще даде на гражданите по региони свежи плодове и зеленчуци. Производител на мляко и млечни продукти край Благоевград, който продава стоката си в семейна мандра, приветства решението.

Георги Чимев, животновъд: Крайно време беше да се сетят и за нас малко животновъдите. Стига с тия вносни млека, добавки разни, химии и т.н.

Казва, че заради извънредното положение продажбите са намалели и решението да пласират в големите вериги го притеснява само по отношение на това къде ще бъдат изложени продуктите му.

Георги Чимев, животновъд: Първоначално, което те предложиха, да си дадат паркингите за излагане на продукцията, според мен е немислимо. Относно яйца, мляко, абсолютно без витрини не го виждам как ще стане.

Фермерът не очаква да има промяна в цените на продуктите, когато влязат в големите хипермаркети.

Междувременно вчера правна комисия реши между 15 и 25 000 лв. да бъдат санкционирани хранителните вериги, които не спазват решението на правителството.

Гласуваха още, че по време на извънредното положение може да се въведе временна забрана за внос на определени храни от страни извън ЕС. Текстовете влизат в пленарна зала днес.

✓ Розоберът под въпрос - няма кой да обере цветовете заради коронавируса

Розопроизводителите в България са притеснени за предстоящата кампания по прибиране на розовия цвят, защото липсват конкретни мерки, които да гарантират безопасността на работниците.

В района на розовите масиви в Карловско голяма част от производителите вече са обработили насажденията.

Три седмици преди да започне да цъфти розовия цвят, стопаните обаче са силно обезпокоени как ще се осигури безопасността на работниците.

БНР

✓ Фондът на фондовете представя мерки за подкрепа чрез финансови инструменти

Фондът на фондовете представя мерки за подкрепа на бизнес и обществени групи чрез финансови инструменти.

Късно снощи с решение на кабинета над 200 милиона лева от евросредствата бяха прекодирани с цел подпомагане на предприятията след икономическия шок от пандемията.

“Повод на срещата е да ви запознаем с нашата готовност да отговорим на това ново предизвикателство“, каза на брифинг Мартин Дановски, председател на управителния съвет на дружеството и допълни:

“Не по-маловажно по отношение на нашия живот днес и в бъдеще се отчита какво трябва да направим като действия, за да запазим потенциала на икономиката и нейните възможности в бъдеще. Съвсем естествено тази първа вълна икономически мерки бяха насочени към това да бъде подкрепена и запазена заетостта на най-ценният капитал, който ние всички вярваме, че притежаваме – човешкият капитал“, посочи още той и допълни:

“Това са познатите ви мерки, известни като 60/40, мярката за предоставяне на безлихвени кредити, за трудещи се, които са в неплатен отпуск. И още мерки, които се подготвят и скоро ще бъдат представени“.

В брифинга участва бордът на Фонда на фондовете – изпълнителният директор Светослава Георгиева, Александър Георгиев, изпълнителен директор и зам.-председател на управителния съвет и Мартин Дановски, председател на управителния съвет на дружеството.

Ще предоставим на банките гаранции на стойност 170 млн. лв. като очакваме в следващата една година те да обезпечат в много кратък период портфейл до 850 млн. лева кредити, заяви на свой ред Светослава Георгиева, изпълнителен директор на Фонд на фондовете.

„Това ще са предимно оборотни средства под формата на дългосрочни кредити до 10 г. Целта тук е ние да предоставим временна подкрепа и подпомагане на предприятия, които в периода на кризата са в икономическа несигурност и дейността им рязко се свива. Целта на тази мярка е допълнително да се облекчи административната тежест за кандидатстващите фирми. Т.е. инструментът ще бъде възможно най-олекотен“, подчерта Георгиева.

„Обмисляме възможността тези кредити към малки и средни предприятия да бъдат предоставени безлихвено. Възможността за безлихвени кредити се обмисля и ще бъде налична особено при фирми, които имат волята и желанието да запазят заетостта си, каквато е била до момента на кризата“, допълни тя.

✓ НСИ: Промислените предприятия очакват свиване на инвестициите с близо 22% през 2020 г.

Промислените предприятия в нашата страна очакват влошаване на тяхната инвестиционна активност през 2020 г. спрямо предходната година, показват резултати от регулярно бизнес наблюдение на Националния статистически институт за месец март.

Плановите на промислените предприятия за настоящата година показват свиване на техните инвестиции с 21,8% в сравнения с направените през 2019 г. В общия обем на очакваните разходи за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи през тази година делът на частния сектор е 86,2%, като мениджърите от този сектор предвиждат намаление на инвестиционните си програми с 25,3% спрямо 2019 година.

По основни производствени групировки най-голям относителен дял в инвестициите през 2020 г. се очаква да формира производството на стоки за междинно потребление (37,0%), при което се предвижда понижение на инвестициите от 30,3% в сравнение с предходната година.

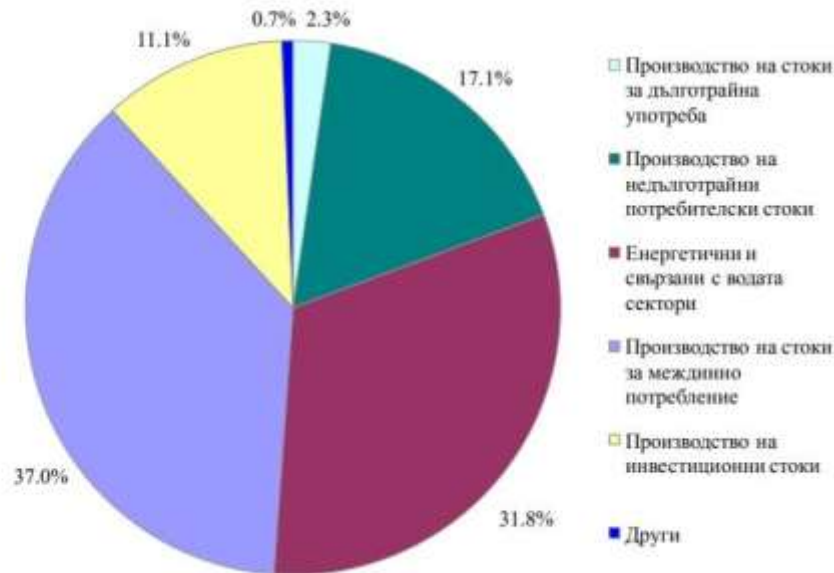
На второ място по прогнозен обем на инвестициите са енергетичните и свързаните с водата сектори (с относителен дял от 31,8%), при които се очаква увеличение с 13,6% спрямо 2019 година.

Следва производството на недълготрайни потребителски стоки, което е с относителен дял от 17,1%, като предвижданията на мениджърите са за свиване на инвестиционните програми с 30,6% в сравнение с предходната година.

По данни от същото изследването на НСИ разходите за придобиване на дълготрайни материални и нематериални активи в промишлеността през 2019 г. са се запазили на нивата от 2018 г.

www.nsi.bg

Фиг. 1. Разпределение на очакваните инвестиции през 2020 г. по основни производствени групировки

✓ Борисов и престолонаследникът на Абу Даби си благодариха за помощ в кризата

Премиерът Бойко Борисов и престолонаследникът на Абу Даби шейх Мохамед бин Зайед Ал-Нахаян са си благодарили взаимно в телефонен разговор за взаимната помощ в условията на пандемията от коронавируса, съобщава пресслужбата на правителството.

Снощи от България за ОАЕ заминаха два самолета с 32 тона храни - зеленчуци, месо и млечни продукти, а в замяна получихме 15 тона медицински консумативи - маски, ръкавици, дезинфектанти и облекла, както и храна.

„В тези трудни времена е важно страните по света да се подкрепят. С общи усилия и солидарност ще успеем да се преборим с коронавируса. Радващо е, че бизнесът в двете държави си сътрудничи. Срещите ни най-високо ниво дават своите резултати“, заяви премиерът Борисов.

✓ Румен Радев се среща с ръководството на оръжейното предприятие "Емко"

Днес президентът Румен Радев ще посети Трявна. От прессекретариата на президентството информират, че програмата на държавния глава предвижда среща с кмета Силвия Кръстева и с ръководството на оръжейното предприятие "Емко", където Радев ще се запознае с производствения процес.

✓ Отпада срокът 21 април за подаване на заявления по схемата "60/40"

Отпада срокът 21 април за подаване на заявления за изплащане на компенсации по схемата „60/40“ . Промяната е направена, за да се даде възможност на повече представители на бизнеса да се възползват от схемата при новите условия, съобщават от Агенцията по заетостта.

Без определяне на краен срок, Агенцията по заетостта продължава да приема заявления и документи за изплащане на компенсации по реда на ПМС № 55/30.03.2020 г., като припомня, че те се подават към Дирекция „Бюро по труда“, обслужваща територията по мястото на работа на работниците и служителите, независимо от начина на подаването.

Препоръчително е документите да се подават по електронен път чрез Системата за сигурно електронно връчване (ССЕВ), подписани с квалифициран електронен подпис (КЕП).

Документите могат да се подават и чрез лицензиран пощенски оператор и само при невъзможност за ползване на тези два начина – чрез посещение в бюрото по труда.

Investor.bg

✓ Населението на България падна под 7 милиона души в края на 2019 г.

Към 31 декември 2019 г. българите са с 0,7% по-малко спрямо предходната година, показва годишното демографско изследване на НСИ

През 2019 година населението на България продължава да се топи и застарява. Към 31 декември 2019 г. населението на страната е 6 951 482 души (1,4% от населението на Европейския съюз), като в сравнение с [2018 година](#) намалява с 48 557 души, или с 0,7%. Това показва годишното демографско изследване на Националния статистически институт (НСИ), публикувано вчера.

Основните тенденции, които отчита националната статистика за миналата година, са, че продължава процесът на намаляване и застаряване на населението; броят на трудоспособното население; задълбочава се дисбалансът в териториалното разпределение на населението; намалява и коефициентът на обща раждаемост; намалява броят на починалите, но коефициентът на обща смъртност нараства; увеличава се очакваната средна продължителност на живота.

Население

Към 31 декември 2019 година в България мъжете са 3 369 646 (48,5%), а жените - 3 581 836 (51,5%), или на 1000 мъже се падат 1063 жени. Броят на мъжете преобладава във възрастите до 53 години. С нарастването на възрастта се увеличават броят и относителният дял на жените от общото население на страната.

Продължава процесът на застаряване на населението. В края на 2019 г. лицата на 65 и повече навършени години са 1 504 088, или 21.6% от населението на страната. В сравнение с 2018 г. делът на населението в тази възрастова група нараства с 0,3 процентни пункта.

Процесът на застаряване е по-силно изразен сред жените отколкото сред мъжете. Относителният дял на жените на възраст над 65 години е 25,1%, а на мъжете - 17,9%. Тази разлика се дължи на по-високата смъртност сред мъжете и като следствие от нея - на по-ниската средна продължителност на живота при тях.

Общо за ЕС-28 относителният дял на населението на 65 и повече навършени години е 20,0%. Най-висок е този дял в Италия (22,8%), следвана от Гърция (22,0%), Португалия и Финландия (по 21,8%). Общо в девет страни, включително и България, делът на възрастното население е над 20,0%.

Към края на 2019 г. децата до 15 години в страната са 1 002 258, или 14,4% от общия брой на населението, като спрямо 2018 г. този дял остава непроменен.

Делът на най-младото население в ЕС-28 в началото на 2019 г. е 15,5%, като най-нисък е в Италия (13,2%) и Германия (13,6%), а най-висок е в Ирландия (20,5%) и Франция (18,0%).

Населението в трудоспособна възраст към 31.12.2019 г. е 4156 хил. души, или 59,8% от населението на страната, като мъжете са 2180 хил., а жените - 1976 хиляди. През 2019 г. броят на трудоспособното население намалява с почти 45 хил. души, или с 1,1%, спрямо предходната година. Към края на 2019 г. над трудоспособна възраст са 1 729 хил. души, или 24,9%, а под трудоспособна възраст - 1067 хил. души, или 15,3% от населението на страната.

Териториално разпределение

Задълбочава се дисбалансът в териториалното разпределение на населението. Към 31 декември 2019 г. в градовете живеят 5 125 407 души, или 73,7%, а в селата - 1 826 075 души, или 26,3% от населението на страната. Населените места в България са 5257, от които 257 са градове и 5000 - села. Населените места без население са 171. Най-голям е техният брой в областите Габрово, Велико Търново и Кърджали - съответно 63, 58 и 11.

Половината от населението на страната (50,4%) живее в Югозападния и Южния централен район, а най-малък по брой на населението е Северозападният район - 728 хил. души, или 10,5% от населението на страната.

Същата тенденция е характерна и по области. Най-малка по население е област Видин, в която живеят 82 835 души, или 1,2% от населението на страната, а най-голяма е област София (столица) - 1 328 790 души (19,1%). Шест са областите с население над 300 хил. души, като в първите три от тях - София (столица), Пловдив и Варна, живее повече от една трета от населението на страната (35,5%).

Само две области - София (столица) и Кърджали, увеличават населението си през 2019 г. спрямо 2018 г. - съответно с 0,1 и 3,5%. При всички останали области има намаление, като най-голямо е за областите Видин - с 2,4%, и Монтана - с 2,0%.

Неравномерно е разпределението на населението и по общини. В 76 общини с население под 6000 души живеят едва 4,2% от населението на страната. В същото време в деветте общини с население над 100 хил. души живеят 41,5% от населението на страната. Най-голяма по население е Столична община (1 328 790), следвана от общините Пловдив (347 851) и Варна (345 151). Най-малката община е Трекляно - 815 души.

Раждаемост

През 2019 г. в страната са регистрирани 61 882 родени деца, като от тях 61 538 (99,4%) са живородени. В сравнение с предходната година броят на живородените намалява с 659 деца, или с 1,06%.

Коефициентът на обща раждаемост през 2019 г. е 8,8‰, а през предходната 2018 г. - 8,9‰.

В градовете и селата живородени са съответно 45 991 и 15 547 деца, а коефициентът на раждаемост е 8,9‰ в градовете и 8,5‰ в селата. В регионален аспект най-висока е раждаемостта в областите Сливен - 12,4‰, и София (столица) - 9,8‰. В седемнадесет области раждаемостта е по-ниска от средната за страната, като найниски стойности се наблюдават в областите Смолян - 6,2‰, и Видин - 6,5‰.

Средната възраст на жените при раждане на първо дете се увеличава от 27,2 години през 2018 г. на 27,3 години през 2019 година. В регионален аспект средната възраст при раждане на първо дете варира от 30,3 години за област София (столица) до 22,9 години за област Сливен.

Смъртност

Броят на умрелите лица през 2019 г. е 108 083, а коефициентът на обща смъртност - 15,5‰. Спрямо предходната година броят на умрелите намалява с 443, или с 0,4%. Нивото на общата смъртност продължава да е твърде високо.

Смъртността сред мъжете (16,6‰) е по-висока в сравнение със смъртността сред жените (14,5‰). През 2019 г. на 1000 жени умират 1080 мъже. Продължават и силно изразените различия в смъртността сред градското и селското население. Коефициентът на смъртност е по-висок в селата (21,6‰) отколкото в градовете (13,3‰).

С най-висока смъртност в страната са областите Видин - 22,9‰, Монтана - 21,8‰, и Ловеч - 20,9‰. В седем области смъртността е по-ниска от общата за страната, като най-ниска е в София (столица) - 11,8‰.

Показателят за преждевременна смъртност през 2019 г. (20,5%) намалява спрямо предходната 2018 година (21,0%).

Средната продължителност на предстоящия живот общо за населението на страната, изчислена за периода 2017 - 2019 г., е 74,9 години и спрямо предходния период (2016 - 2018 г.) се увеличава с 0,1 година. Средната продължителност на живота при мъжете е 71,5 години, докато при жените е със 7,0 години по-висока - 78,5 години. Средната продължителност на предстоящия живот е с 3 години по-висока за населението в градовете (75,8 години) отколкото за населението в селата (72,8 години).

Вътрешна миграция

През 2019 г. в преселванията между населените места в страната са участвали 128 179 лица. По отношение на възрастовата структура с най-голям относителен дял сред преселващите се са лицата във възрастовата група 20 - 39 години (30,9%), следвани от лицата на възраст под 20 години - 24,9%. Най-голямо териториално движение има по направлението „град - град“ (38,0%), следва направлението „град - село“ (27,4%) и „село - град“ (24,1%). Значително по-малък по брой и относителен дял е миграционният поток по направлението „село - село“ - 10,5% от мигриралите лица.

Външна миграция

През 2019 г. 39 941 души са променили своя настоящ адрес от страната в чужбина, като 51,4% от тях са мъже. Всеки втори емигрант (49,1%) е на възраст 20 - 39 години. Най-младите емигранти (под 20 години) са 15,9%, а тези на 60 и повече навършени години - 9,5% от всички емигранти. Най-предпочитани от емигрантите дестинации са Германия (20,3%), Обединеното кралство (17,7%) и Италия (13,5%).

През 2019 г. в резултат на отрицателния естествен прираст населението на страната е намаляло с 46 545 души. Намалението на населението, измерено чрез коефициента на естествения прираст, е минус 6,7‰. Коефициентът на естествения прираст в градовете е минус 4,4‰, а в селата - минус 13,1‰.

През 2019 г. всички области в страната имат отрицателен естествен прираст. С най-малки по стойности коефициенти на отрицателен естествен прираст са областите София (столица) (-2,0‰) и Сливен (-2,9‰).

✓ МОТ: Кризата ще засегне над 80% от работната сила

Най-малко икономическите последици ще се отразят на секторите образование, здравеопазване, социални услуги, обществени услуги, отбрана и инфраструктура

Пълното или частично спиране на работата на компании заради пандемията от коронавирус ще засегне 2,7 милиарда трудоспособни хора в цял свят, т.е. 81% от световната работна сила, съобщи Международната организация по труда (МОТ).

Много страни започнаха да предприемат мерки за предотвратяване на разпространението на коронавируса, включително комендантски час, затваряне на границите, спиране на учебните занятия. Всички това удари по бизнеса и увеличи нивото на безработицата.

В условията на пандемия част от компаниите са принудени да прекратят своята дейност, а други – да преразгледат своя работен график. Увеличението на безработицата в света през 2020 г. ще зависи преди всичко от това как ще се развие пандемията в бъдеще и какви мерки ще бъдат предприети за нейното ограничаване, поясняват експертите на Международната организация на труда, цитирана от ДРА.

Негативните последици от пандемията ще бъдат почувствани от 2,7 милиарда от 3,3 милиарда трудоспособни хора по целия свят, което се равнява на 81% от работната сила, подчертават от МОТ.

Кризата, свързана с пандемията COVID-19 ще доведе до съкращаване на работните часове по целия свят през второто тримесечие на 2020 г. Съществени съкращения се очакват в арабските държави, Европа и Азиатско-Тихоокеанския регион.

Най-малко икономическите последици ще се отразят на секторите образование, здравеопазване, социални услуги, обществени услуги, отбрана и инфраструктура.

[Bloomberg TV Bulgaria](#)

✓ Държавата задължи търговските вериги да предлагат български храни

Постановлението има за цел да подкрепи малките и местни български производители

Търговските вериги се задължават да предлагат българска продукция на местни (регионални) производители. Това стана ясно след извънредно заседание на правителството, съобщиха от правителствената пресслужба.

Правителството прие постановление, с което се въвежда задължение на търговските обекти, представляващи вериги от магазини, да предлагат българска продукция на местни (регионални) производители в обектите им. Местата за продажба следва да са с площ, достатъчна за излагане и продажба на съответните хранителни продукти, както и да са обозначени по подходящ начин, от който да е видно, че предлаганите продукти са регионално производство.

На тези места следва да се предлагат мляко и млечни продукти от българско сурово мляко; риба и рибни продукти; прясно месо и яйца; пчелен мед; пресни сезонни плодове и зеленчуци, произведени от регионални производители. Въведено е изискване млечните продукти да бъдат произведени изцяло от българско сурово мляко. Приетите изменения не изискват промяна на досегашния ред на доставки в обектите, единствената цел е да бъде дадена възможност за предлагане на местна (регионална) продукция.

Регионални производители са производители или групи/организации на производители с място на осъществяване на дейността на територията на административната област, в която се намира съответният търговски обект или на територията на съседна, граничеща с нея административна област. За административни области София-град и София-област за съседни се считат областите, граничещи със София – област, както и област Пловдив. Производителите трябва

да са регистрирани по Закона за подпомагане на земеделските производители или да притежават обект, регистриран съгласно Закона за храните.

Приетото Постановление има за цел да подкрепи малките и местни български производители и да запази поминъка им. Местната българска продукция е по-свежа, по-прясна и по-позната, тя е част от местния бит и култура. Потребителите трябва да имат право на достъп до местното производство, а техен е изборът какво ще предпочетат.

Приетата мярка се отнася за търговските обекти, представляващи вериги от магазини за самообслужване, за продажба на дребно на храни и нехранителни стоки, които имат обекти в повече от три административни области на територията на страната.

✓ ББР ще отпусна безлихвени кредити до 4500 лева

Това е антикризисна мярка за защита на хората в условията на пандемия

Правителството одобри късно в понеделник разработената от Българската банка за развитие програма за кредитиране на пострадали от коронакризата български граждани. Проектът с име „Програма за гарантиране на безлихвени кредити в защита на хора, лишени от възможността да полагат труд поради пандемията от COVID-19“ е с бюджет от 200 млн. лева и ще бъде обезпечена със средствата от увеличението на капитала на „Българска банка за развитие“ АД, предаде пресцентърът на правителството.

В програмата се съдържат условията, на които трябва да отговарят физическите лица, за да получат финансиране, както и самият механизъм за кредитирането чрез финансовата подкрепа на „Българска банка за развитие“ АД. Това е антикризисна мярка за защита на хората в условията на пандемия и обявеното с решение на Народното събрание от 13 март 2020 г. извънредно положение.

Всяко лице, което отговаря на условията, ще има право на един кредит по програмата до 4 500 лв. За него ще може да кандидатства до 31.12.2020 година. Не се предвижда осигуряване на обезпечения като условие за отпускането на кредитите. Кредитите ще са със срок до 5 години, с минимум 6 и не повече от 24 месеца гратисен период. Лицата ще имат право на предсрочно погасяване на дълга, без да се дължи такса/комисиона за това.

Решението е част от мерките, които Министерският съвет предприема за преодоляване на икономическите последици от разпространението на COVID-19. То цели запазването на заетостта и икономическото благосъстояние на трудещите се в ситуация на рязък спад в икономическата активност, затваряне на предприятия, опасност от масови фалити, междуфирмена и публична задлъжнялост.

Кабинетът прие и друго решение, с което се преразпределя приносът от европейските структурни и инвестиционни фондове чрез прехвърляне на средства между оперативните програми 2014-2020 г. в подкрепа на мерки, целящи минимизиране на отрицателните последици от епидемичното разпространение на COVID-19. Към оперативните програми за развитие на човешките ресурси и конкурентоспособност се пренасочва ресурс от други програми в размер на над 233 млн. лева. С тези средства ще се финансират схеми за временна заетост и ще се осигури оборотен капитал и ликвидност на малки и средни предприятия като временна мярка в отговор на кризата.

Наред с прехвърлените от други оперативни програми средства, ОП „Развитие на човешките ресурси“, ОП „Иновации и конкурентоспособност“ и ОП „Региони в растеж“ ще насочат и свой вътрешен, неразпределен ресурс от недоговорени средства и спестени такива от текущи операции в отговор на кризата.

По този начин се формира финансов пакет от европейски средства от над 870 млн. лева, с който ще бъдат финансирани мерки в сферата на здравеопазването и от социално-икономически характер за подкрепа на непосредствено засегнатите от кризата лица и предприятия.

Проектите на приетите две правителствени решения бяха внесени като допълнителни точки на днешното извънредно заседание на Министерския съвет.

✓ Сегашната криза ще определя поведението на цяло поколение инвеститори и мениджъри

Отказа от глобализацията е едно от най-големите опасения за икономистите

Коронавирусната пандемия ще остане зад гърба ни, може би скоро, а може би не. Така или иначе белезите от нея ще продължат да съществуват още дълго за цяло поколение инвеститори и бъдещи мениджъри, които сега преживяват това, което бързо се превръща в най-дълбокия спад след Втората световна война, пише Джеймс Макинтош за The Wall Street Journal.

Начинаещите инвеститори вече откриха, че търговията с акции идва с големи рискове. Докато не последва бързо възстановяване (т.нар. V-образно възстановяване), за което мнозина се надяват, тези инвеститори могат да приемат 2020 г. като отправна точка за множество лоши новини, което ще понижи апетита им за риск оттук нататък. Това означава, че тези инвеститори ще притежават по-малко акции, ще залагат по-малко на несигурни проекти и трудно биша взели решение да започнат собствен бизнес.

Този вид финансови страхове са по-малко притеснителни, отколкото ефектът върху служителите от продължителната безработица, заплахата от по-бърза деглобализация, потенциалният политически натиск за повече държавни разходи и по-високи данъци, както и големият мащаб на дълга, който се поема от публичния и частния сектор.

Проучванията показват, че въздействието на големите мечи пазари може да остане в съзнанието на тези, които са силно засегнати, дълго след като събитията са се пренесли в учебниците по история. В краткосрочен план мащабът на загубата също може да увеличи предпазливостта сред хората с по-малък финансов опит по отношение на завръщането им на пазара, точно както се случи през 2009 г.

Правителствените мерки ще намалят влиянието на блокирането на икономиката за някои малки компании, докато други ще оцелеят благодарение на въвеждането на иновации като преминат към доставка на храна, производство на респиратори и предпазни маски или работа от вкъщи.

Много ще зависи и от това колко бързо икономиката и пазарите се възстановят.

Някои хора биха се отказали от социализирането, след като извънредните положения бъдат отменени, което ще увеличи негативите за компаниите и икономиките, разчитащи на туризма, пътуванията, ресторантьорството и масовите събития. Други отчаяно ще искат да видят приятелите и близките си след седмиците принудителна изолация, но не е ясно кое чувство ще се окаже по-силно.

„Хората вероятно ще бъдат по-предпазливи. Това няма да е завръщане към нещата, такива, каквито са били преди. Това ще е различен свят“, смята Хосе Виналс, бивш ръководител на Standard Chartered.

Неговото най-голямо опасение е, че рецесията ще тласне страните към оттегляне от глобализацията, насърчени от очевидното желание да направят веригите си на доставка по-сигурни. „Ние знаем каква може да е икономическата цена от това“, посочва Виналс.

Инвеститорите вече започват да ценообразуват бързо възстановяване, но те трябва да имат предвид опасността, че безезите на рецесията могат да отслабят икономиката в идните години.

Капитал

✓ **Надвзетите пари за газ ще се връщат на бизнеса с решение на "Булгаргаз"**

Общественият доставчик вече е внесъл в КЕВР осем заявления за нови цени в периода 5 август - 31 март

Парите, които "Газпром" ще върне заради отстъпката в цената на природния газ за периода януари - март 2020 г., ще се връщат на индустрията с решение на обществения доставчик "Булгаргаз", а не през Закона за енергетиката, както се предвиждаше досега. Това съобщи за "Капитал" председателят на ресорната комисия в парламента Валентин Николов.

По-рано през деня депутатите от в комисията гласуваха промените в Закона за енергетиката на второ четене, които предвиждат механизъм за това как клиентите на "Булгаргаз" на регулирания пазар ще бъдат компенсирани за надвзетите суми за целия период от 5 август 2019 г. до 31 март 2020 г., за който е договорено намаление на цената на руския газ.

Председателят на енергийния регулатор Иван Иванов съобщи, че общественият доставчик вече е внесъл осем ценови заявления за всеки един месец от този период. С окончателното гласуване на промените в зала и публикуването им в Държавен вестник регулаторът ще може да промени със задна дата своите решения за цените и формално ще даде старт на преизчисляването на сумите, които подлежат на възстановяване към топлофикации и крайни клиенти.

Генезис на проблема

Проблемът с връщането на пари на бизнеса възникна още преди десетина дни, когато работодателските организации поискаха оставката на ресорния министър Теменужка Петкова и обвиниха управляващите, че се опитват да оцелят индустрията с около 45 млн. лв. (за първите три месеца на тази година). Причината е, че се предвиждаше фирмите да получат надвзетите от "Газпром" суми само за периода преди 2020 г. Обяснение е, че с тръгването на газовата борса от началото на годината фирмите на практика са излезли на свободния пазар. Реално обаче това не е съвсем така, тъй като те са получавали природния газ по договорите с "Булгаргаз" и на цените, записани в тях. В същото време продажбите на обществения доставчик също са обвързани с доставната цена на "Газпром".

Енергийния министър Теменужка Петкова изтъкна, че никой не иска да забрани връщането на парите, затова е важно да се намери баланс - "Булгаргаз" да се договори със своите клиенти, а ЕК да бъде убедена в това, че държавата не се меси в свободния пазар. "От една страна, България трябва стриктно да спазва европравилата, а от друга, за всички е ясно, че тези пари няма как да останат в "Булгаргаз", коментира Петкова.

"С така предложените текстове на практика не се дава възможност на "Булгаргаз" да възстанови тези суми. Това не е помощ за бизнеса, парите са техни", заяви на свой ред изпълнителният директор на "Булгаргаз" Николай Павлов. Той уточни, че договорите на фирмите, които са валидни от 1 януари, са подписани още през лятото на м.г., когато промените в Закона за енергетиката, регламентиращи създаването на газова борса, не са били факт. След това са преподписани, но пак по регулирани цени.

При гласуването на поправките в закона тези ограничаващи текстове бяха премахнати и на практика "Булгаргаз" ще може да възстанови платените от бизнеса суми. За да се случи това обаче най-вероятно ще бъде взето специално правителствено решение.

Схемата

Що се отнася до всички останали потребители на регулирания пазар, промените в енергийния закон предвиждат КЕВР да се произнесе с осем отделни решения за периода август - март и на тази база сумите за връщане да бъдат пресметнати. Това ще става в 20-дневен срок след решението на комисията и ще се прави от експертите на "Булгаргаз".

Впоследствие ще се сключват споразумения с топлофикациите и газовите дружества, които ще получат сумите в 14 дневен срок след подписването им. Следва още един месец на калкулации за това на кое домакинство точно колко трябва да бъде върнато и едва тогава ще се пристъпи към реално връщане на пари за битовите клиенти. Това ще става чрез приспадане на суми по сметките, а не на ръка.

✓ **Само Siemens подаде оферта за 10 нови локомотива на БДЖ**

Индикативната стойност на поръчката е 57.5 млн. лв. Доставката трябва да стане 18 месеца след подписването на договора

Една оферта получи "БДЖ - Пътнически превози" за доставка на 10 нови електрически локомотива. Офертата е на обединението "Сименс Трон". Това съобщиха от самия държавен жп превозвач.

Прогнозната стойност на поръчката е 57.5 млн. лв. без ДДС. Освен доставката на новите 10 магистрални електрически локомотива в заданието е включена и последващата гаранционна поддръжка.

Поръчката и кандидатът

Предложената цена от кандидата ще стане ясна на следващ етап, след като бъде разгледана техническата оферта. Предполагемата доставка на първите нови локомотиви трябва да стане 18 месеца след подписването на договора, съобщиха от БДЖ, като компанията е в силен хроничен недостиг на подвижен състав.

По въпросната поръчка кандидатите бяха четири: "Бомбардире транспортейшън", ДЗЗД "Сименс Трон", консорциум "Екселор-Е.Л." и "Щадлер рейл Валенсия", като от тях всички без консорциум "Екселор-Е.Л." получиха покана за представяне на оферти за участие в договарянето.

От протоколите на търга става ясно, че членове в обединението са Siemens Mobility - Austria и регистрираната в България "Сименс мобилити" ЕООД. Тя е собственост на регистрираното в Нидерландия "Сименс мобилити холдинг". Управители на българското дружество са Маргарит Маргаритов и Милена Момерин.

БДЖ в търсене на подвижен състав

БДЖ е в активно търсене на подвижен състав. Наскоро "БДЖ - Пътнически превози" обяви процедура за наемане на 5 електрически локомотива с възможност за още 5 допълнителни за 25.6 млн. лв. В края на миналата година беше обявен друг търг за наемане на 8 електрически локомотива, като в крайна сметка имаше оферта само за 1 локомотив от "Ди Би карго България", дъщерна на германските железници.

В началото на годината "БДЖ - Пътнически превози" обяви поръчка за доставка и гаранционна поддръжка на до 16 нови електрически мотрисни влака с прогнозната стойност 246.7 млн. лв. без ДДС. Процедурата през февруари обаче е спряна заради жалба в КЗК на "Шкода транспортейшън".

Беше подписан и договор с френската "Алстом транспорт" за ремонт и поддръжка на 46 мотриси Siemens. Споразумението е за близо 137 млн. лв., а работата трябва да се изпълни за срок 5 години. На 17 февруари беше обявено класирането по поръчката за капитален ремонт на 10 електрически локомотива серия 44 и 45, като на първо място се класира словашката компания Zos Vrutky, като предложи цена 16.5 млн. лв.

✓ Нов опит за блокиране на военната модернизация

Искането на Марешки за замразяване на двата армейски мегапроекта за момента изглежда като популистка солова акция

Все по-мрачни облаци започват да се съгъстват над главата на военното министерство, което през последната година с променлив успех се опитва да задвижи два ключови проекта за модернизация на българските въоръжени сили - за два нови модулни патрулни кораба и за 150 натовски бронирани бойни машини. Общата стойност на двете програми е почти 2.5 млрд. лв. с ДДС. След внезапно възникналата икономическа криза покрай глобалната пандемия на новия коронавирус и откритото противопоставяне на финансовия министър Владислав Горанов срещу инвестиционните разходи за отбрана нова атака дойде и по линия на българския парламент.

Вчера сутринта партията "Воля" на Веселин Марешки депозира в деловодството на Народното събрание проект за решение, с което се налага мораториум върху финализирането на въпросните две големи сделки. "Ние от "Воля" смятаме, че предвидените над 2 милиарда лева за военна техника са лукс, който държавата не бива и не може да си позволи в такъв момент! Мораториумът върху посочените две решения на НС е повече от належащ!", обявяват в мотивите си от партията на Марешки. Подобна реторика се чува през последните дни и от страна на лидера на БСП Корнелия Нинова.

За момента все още не е ясно дали в случая "Воля" действа солово и популистки, или играе ролята на прокси на ГЕРБ, които биха желали да използват военните проекти като фискален буфер, но не желаят директно да настройват армията срещу себе си. Засега косвените индикации са по-скоро за първия сценарий - Марешки просто да следва своя традиционен дневен ред. Източници от ГЕРБ категорично отричат да са обсъждали с "Воля" темата за военните проекти.

Марешки - "пацифист" с история

Позицията на Марешки по темата всъщност не е нова. Партията му, която е с почти открито проруска насоченост, беше единствената парламентарна формация, която се противопостави на решенията за одобряването на въпросните два проекта още от самото начало. Тогава държавните финанси бяха в цветущо здраве, а за предстоящата криза с коронавируса все още никой не можеше и да предположи. Марешки и съратниците му предложиха аналогичен мораториум и при сключването на договора за доставка на нови изстребители F-16 Block 70 от САЩ.

Аргументът на "Воля", че ще има шокови военни разходи наред с глобалната пандемия, обаче са доста манипулативни. За разлика от сделката за новите бойни самолети, където страната ни се ангажира да даде закуп и предварително огромната сума от около 2.2 млрд. лв., в случая става дума за разсрочено плащане, и то в рамките на близо 10 години. Всичко това ще започне да се случва най-рано през следващата година, когато парализата на икономиката заради изолацията би трябвало да е вече неприятен спомен. Евентуалните вноски по проекта за бойните машини са около 100 млн. лв. годишно, а за военните кораби - около 170 млн. лв.

"Парите по проектите за модернизация не се плащат еднократно, а разсрочено, във времето напред. Проектът за новите бойни кораби ще се изплаща в продължение на 6 години, за бронираните машини - за 9 години. И тези пари започват да се изплащат след като има договори; в момента няма договори за тези проекти. Заради пандемията от коронавируса те на практика са замразени в момента. Дори и да бъдат сключени към края на годината, парите за тях ще се изплащат занапред", коментира министърът на отбраната и лидер на ВМРО Красимир Каракачанов пред bTV в събота. Неговото

желание да финализира военните мегапроектите обаче се сблъсква и с откритата съпротива на финансовия му колега Владислав Горанов, който използва началото на кризата с коронавируса и блокирането на икономиката, за да възроди принципната си съпротива си срещу инвестиционните разходи в отбраната. На финала премиерът Борисов вероятно ще трябва да преценява дали е склонен да подлага на риск стабилността на управляващата си коалиция точно в този момент и дали е готов да се обвърже открито с подкрепата на ДПС, ако ВМРО реши да се отдръпне заради евентуално блокиране на военните сделки.

Превъоръжаване с много въпросителни

Иначе и двата военни мегапроекта са в доста напреднала фаза. Модернизационната програма за придобиване на модулни патрулни кораби на стойност почти 1 млрд. лв. с ДДС е почти пред завършване - чака се само одобрение от Министерския съвет и гласуване в парламента. По нея вече има определен победител - германската отбранителна фирма "Люрсен", която почти сигурно ще използва услугите на българската корабостроителница "Делфин" за сглобяване на корпусите на плавателните съдове.

По информация на "Капитал" обаче до сделка може и да не се стигне, ако договорът не бъде подписан до есента, а първата вноска не бъде направена до февруари 2021 г. Причината е, че "Люрсен" всъщност са системен интегратор и трябва да закупят оборудването и въоръжението за корабите от други военни подизпълнители. И ако това не стане преди началото на следващата година, цените, които германците ще получат от своите партньори, със сигурност ще бъдат други. Това от своя страна вероятно ще доведе до провал на проекта, тъй като той се осъществява с много ниска норма на печалба, за да се вмести в скромния спрямо изискванията бюджет за бойни кораби.

Не по-малко заплетена е ситуацията около проекта за 150-те бронирани бойни машини. В момента той се намира в предпоследната тръжна фаза - участниците трябва да бъдат сведени до два, които ще бъдат допуснати до полеви тестове. Най-вероятно това ще са мултинационалната General Dynamics European Land Systems (GDELS) с преобладаващо американско участие и финландската Patria. И двете компании използват израелски куполи - съответно на отбранителните фирми Rafael и Elbit Systems. В надпреварата технически остана и германския концерн Artech GmbH, които произвеждат отличните, но скъпи машини Boxer.

На "тихия фронт" обаче агресивно действа още една фирма, която официално не участва в надпреварата - щатската The Armored Group (TAG). Към момента за нея се знае твърде малко, като обаче е сигурно, че досега не е доставяла бронирани машини за нито една натовска армия. На практика TAG се опита да се включи в надпреварата на финалната права, много след като участниците бяха сведени до "къс списък" от четири компании и формално нямаше как тя да бъде допусната. Съществува обаче вариант, при който американската фирма може да се опита да саботира процедурата и да лобира на политическо ниво за пряко междуправителствено договаряне по схема, подобна на тази с изстребителите F-16. Косвен индикатор в тази посока е срещата на премиера Борисов от миналата седмица с щатския посланик Херо Мустафа и обявеното в четвъртък решение на Агенцията за сътрудничество в областта на отбраната на САЩ, според което България вече ще може да купува оръжие по програмата FMS на разсрочено плащане.

Към момента горното нито може да бъде потвърдено, нито отхвърлено. Според източници на "Капитал" също така първите "разсрочени" сделки за американска бойна техника вероятно ще са не за бойни машини, а за 3D радары (нужни за по-ефективно използване на F-16 и евентуално съюзническо патрулиране над Северна Македония), за модернизация на авиобаза Граф Игнатиево, както и за боеприпаси за изстребителите. По неофициална информация на "Капитал" също така работата по проекта за бронирани машини в настоящия му форма все още продължава нормално (макар и със забавянния заради изолацията), като преди седмица участници се получили уточняващи въпроси относно техническите параметри на своите предложения.

Мениджър

✓ Икономисти от БАН с три сценария за макроикономическите последици у нас от борбата с COVID-19

Три сценария за макроикономическите последици у нас от борбата с COVID-19 предлага Институтът за икономически изследвания при Българската академия на науките. Експресният анализ е разработен на базата на информацията за разпространението на заразата и предприетите правителствени мерки, валидни към 12 април т.г., като учените ще актуализират прогнозите си при всяко настъпване на нови и съществени промени.

Първи сценарий. Допусканията са, че пикът настъпва в средата на май и мерките постепенно се отменят, като през втората половина на годината икономиката функционира нормално. Няма втора вълна от заразата. Летният туристически сезон е слабо засегнат (спад до 20%). Глобалната икономика отбелязва лек спад, но темповете на икономически растеж, както и на нарастване на световната търговия, остават положителни. От основните ни търговски партньори най-пострадала е Италия и в много по-малка степен Германия. Външното търсене ще се свие през първото полугодие, но през второто полугодие ще компенсира, като физическите обеми на износа и вноса остават слабо засегнати. Вероятността за такъв вариант се оценява на 20%.

Основните черти на този сценарий са:

- БВП в реално изражение спада с 2.4%. С изключение на правителствените разходи, всички останали позиции от крайното използване са с негативен принос към растежа.
- Инфлацията бележи само леко нарастване спрямо предходната година.
- Обемите на външната търговия намаляват, по-осезателно при вноса. Текущата сметка (основно поради слаб туристически сезон) се влошава.
- Пазарът на труда изпитва умерено негативен шок, като безработицата нараства до 6.9%.

- Бюджетните приходи са по-ниски от планираните с 1.9%, а разходите са по-високи с 1.7%. Вместо балансиран бюджет, ще има дефицит от 1.5% спрямо БВП. Дефицитът се покрива с емитиране на нов дълг в размер на 2.5 млрд. лв. Фискалният и валутният резерв остават на приблизително същите нива.

- Правителственият дълг се увеличава до 21.7% от БВП.

При този сценарий се очакват коефициент на заетост 62.6%, на безработица 6.9%, и на икономическа активност 67.2%. Този вариант се приближава до предложените от Министерство на финансите 2.2 пр.п. по-висока безработица в сравнение с 2019 г. в основанията за актуализация на Бюджета (април 2020)9, както и до регистрирания коефициент на безработица през 2009 г. При този сценарий безработните в края на годината ще бъдат 203.3 хил. души, или с 63.2 хил. души повече в сравнение с 2019 г. Заетите ще намалеят с 369.5 хил. души.

Втори сценарий. Допусканията са, че пикът настъпва в края на юни до средата на юли. Мерките постепенно се отменят, но е възможно повторно въвеждане на някои от ограниченията. Летният туристически сезон е сериозно засегнат (спад с около 50%). Глобалната икономика отбелязва спад (1-3%), като темповете на икономически растеж и обемите на световната търговия са отрицателни. Всички страни от ЕС са засегнати, което води до спад във външното търсене. Вероятността за такъв вариант се оценява на 60%.

Основните черти на този сценарий са:

- БВП в реално изражение спада с 4.3%. С изключение на правителствените разходи, всички останали позиции от крайното използване са с негативен принос към растежа, като с най-силен спад е капиталобразуването.
- Инфлацията се ускорява до 4.2% на средногодишна база. Противодействащ фактор за по-висока инфлация (породена от евентуална дефицитност на някои предимно вносни стоки) е намаленото потребление и по-ниските цени на енергоресурсите.

- Обемите на външната търговия намаляват значително, а текущата сметка (главно поради слаб туристически сезон) се влошава с повече от 1 млрд. евро.

- Пазарът на труда изпитва негативен шок, като безработицата се удвоява спрямо предходната година и достига 10% от работната сила.

- Бюджетните приходи са по-ниски от планираните с 9%, а разходите остават в рамките на планираните със ЗДБ, но ще има пренасочване на разходи в секторите здравеопазване и социално подпомагане за сметка на капиталови разходи. Бюджетният дефицит достига 2.5% спрямо БВП и се покрива с емитиране на нов дълг в размер на 3.8 млрд. лв. Валутните резерви намаляват с около 500 млн. евро.

При този сценарий се очаква коефициент на заетост 60%, на безработица 10%, на икономическа активност 66.7%, 2651.9 хил. заети, 294.7 хил. безработни. Безработните ще са с 154.6 хил. души повече от тези през 2019 г., а заетите – с 484.4 хил. души по-малко. Това е вариант, който не предполага съществено подобрение на ситуацията в икономиката и на пазара на труда, която се наблюдава в края на март и началото на април.

- Правителственият дълг се увеличава до 23% от БВП.

Трети сценарий – Допусканията са, че пикът настъпва в средата на август. Мерките периодично се затягат и разхлабват. Летният туристически сезон е провален (спад между 50% и 70%). Глобалната икономика отбелязва сериозен спад (3-6%), като темповете на икономически растеж и обемите на световната търговия са отрицателни. Всички страни от ЕС са засегнати, което води до силно изразен спад във външното търсене. Вероятността за такъв вариант се оценява на 20%.

Основните черти на този сценарий са:

- БВП в реално изражение спада с 5.7%. Само правителствените разходи са положителен принос, който не може да компенсира спада в износа (8%) и потреблението (3.6%).

- Инфлацията се ускорява до 5.2% на средногодишна база, като причините са в проблеми с предлагането на някои вносни стоки от първа необходимост (например плодове и зеленчуци). Противодействащ фактор за по-висока инфлация е намаленото потребление и по-ниските цени на енергоресурсите.

- Обемите на външната търговия намаляват значително, а текущата сметка (главно поради слаб туристически сезон) се влошава с повече от 2 млрд. евро.

- Пазарът на труда изпитва силен негативен шок, като безработицата достига близо 350 хил. души – около 12% от работната сила.

- Бюджетните приходи са по-ниски от планираните с близо 10%, а разходите (главно текущи разходи за подпомагане на дейността на МТСП, НОИ и НЗОК, както и по различни правителствени програми за подпомагане на бизнеса) се увеличават с 5.5%. Ще има и пренасочване на разходи, като капиталовите ще намалеят за сметка на текущите. Бюджетният дефицит достига 5% спрямо БВП и се покрива с емитиране на нов дълг в размер на 8 млрд. лв. Валутните резерви намаляват с около 1 млрд. евро.

- Правителственият дълг се увеличава до 26.5% от БВП.

При този сценарий се очаква коефициент на заетост 58%, на безработица 12%, и на икономическа активност 65.9%. Този сценарий ще доведе до 349.6 хил. безработни, или с 209.5 хил. души повече в сравнение с 2019 г. Заетите ще намалеят с 572.8 хил. души. Този вариант предполага продължаваща ескалация на безработицата през цялата 2020 г.

И при трите сценария епидемията завършва когато достатъчно висока част от населението придобива имунитет. В същото време, липсата на ваксина означава, че единственият начин да се придобие имунитет е да се премине през фазата на зараза, която включва и множество смъртни случаи. Като се имат предвид отрицателните ефекти както върху търсенето, така и върху предлагането, оптималната политика от гледна точка на управляващите е съзнателно да се ограничи икономическата активност с оглед намаляване на броя на заразените. Проблемът с този подход е, че се отлага във времето постигането на обществен имунитет. От тази гледна точка, вероятно ще се наложи някаква цикличност (Фигура 2) при налаганите ограничителни мерки – отхлабване, когато има спад на новозаразените, и затягане при

тенденция към покачване. Във всички случаи това означава, че ще бъдат необходими между 6 и 12 месеца за трайно справяне с инфекцията. Този времеви интервал може да се съкрати само при наличие на доказани медикаменти за лечение, доколкото откриването на ваксина се очаква да отнеме поне 1 година.

✓ Осигуряване "зелен коридор" и за стоките към Грузия, Армения и Азербайджан

Два нови маршрута са добавени в интерактивната карта на „зелените коридори“ за транзитен превоз на стоки през България. Това е **трасето от ГКПП „Дунав мост 1“ при Русе до ГКПП „Кулата“** по първокласните пътища I-5 Русе - Бяла и I-3 Бяла - Ботевград към АМ „Хемус“ и оттам по Северната скоростна тангента, Западната дъга на Софийския околновръстен път към АМ „Струма“ и път I-1 до гръцката граница. Вторият маршрут е по направлението на **АМ „Тракия“ до ГКПП пристанище Бургас**, откъдето чрез фериботната линия „Дружба“ се осъществява връзката между Европа и Кавказ и преминава трафикът от Бургас до Батуми в Грузия, а от там и към Армения и Азербайджан. Това съобщиха от пресцентъра на Агенция "Пътна инфраструктура" (АПИ).

Картата е публикувана и съдържа също полезна информация за зоните за отпочиване по „зелените маршрути“. „Зелени коридори“ за доставка на стоки бяха въведени от Европейската комисия с цел ограничение на разпространението на COVID-19. Основните трасета преминават по маршрутите, част от европейската транспортна мрежа. Те свързват ГКПП „Калотина“ с ГКПП „Капитан Андреево“, с ГКПП „Капитан Петко войвода“ и с ГКПП пристанище Бургас; ГКПП „Дунав мост“ при Видин с ГКПП „Кулата“ или ГКПП пристанище Бургас; ГКПП „Дунав мост“ при Русе с ГКПП „Капитан Андреево“ на турската граница и с ГКПП „Капитан Петко войвода“ и с ГКПП „Кулата“ на границата с Гърция.

От Сърбия към Турция и Гърция „зеленият маршрут“ тръгва от граничния пункт „Калотина“ по път I-8 към София, от там по Северната скоростна тангента към АМ „Тракия“ и АМ „Марица“ до ГКПП „Капитан Андреево“ или по второкласния път II-80 към ГКПП „Капитан Петко войвода“ на гръцката граница. За да стигне до пристанище „Бургас“, трябва да продължи по АМ „Тракия“.

„Зеленият коридор“ **от Румъния към Гърция** от ГКПП „Дунав мост 2“ е по път I-1 (E-79) Видин – Ботевград, от там по околновръстния път на Ботевград II-17, след това по АМ „Хемус“ към Северната скоростна тангента, по Западната дъга на Софийския околновръстен път към АМ „Струма“ и път I-1 до ГКПП „Кулата“. Ако шофьорът иска да стигне до пристанище „Бургас“ или ГКПП „Капитан Андреево“, след АМ „Хемус“ трябва да се насочи по Източната дъга на Софийския околновръстен път към АМ „Тракия“.

Маршрутът **от Румъния към ГКПП „Капитан Андреево“ или ГКПП „Капитан Петко войвода“** от „Дунав мост 1“ е по път I-5 Русе – Велико Търново, през Прохода на Републиката към Гурково, след това по Подбалканския път I-6 Николаево – Мъглиж. Връща се на път I-5 Тулово – Стара Загора – Димитровград и по АМ „Марица“ към граничния пункт на турската граница или се отклонява по второкласния път II-80 към гръцката граница.

От Северна Македония към Турция „зеленият маршрут“ тръгва от ГКПП „Гюешево“ по път I-6 към Кюстендил, продължава по АМ „Струма“, Западната дъга на СОП, Северната скоростна тангента, Източната дъга на СОП и от там към АМ „Тракия“ и АМ „Марица“.

По протежението на „зелените коридори“ **са разположени 153 паркинга с 4428 места за тежкотоварни автомобили**. От интерактивната карта шофьорите могат да видят по определения маршрут, по който преминават, какви условия предлагат местата за отпочиване и почивка, брой места за спиране, санитарен възел, възможност за купуване на храна, наличие на интернет, автомивка, осветление и видеоконтрол на паркинга, възможност за зареждане на гориво, най-близка спешна помощ, брой места за зареждане на хладилни превозни средства и др. Линк към интерактивна карта на Зелените коридори, преминаващи по републиканската пътна мрежа: [ТУК](#)

✓ Спад на борсите в Азия след споразумението на ОПЕК+ за свиване на добива на петрол

Основните фондови борси в Азиатско-тихоокеанския регион записаха понижения в понеделник, след като инвеститорите посрещнаха с песимизъм историческата сделка на ОПЕК+ за свиване на добива на петрол, предаде Маркеточ.

Водещият индекс на Токийска фондова борса Nikkei 225 се понижи с 455,1 пункта, или 2,33%, до 19 043,4 пункта.

В континентален Китай бенчмаркът Shanghai Composite отчете спад от 13,58 пункта, или 0,49%, до 2 783,05 пункта, докато по-малкият Shenzhen Composite изтри 13,76 пункта от стойността си, или 0,8%, завършвайки сесията при ниво от 1 707,46 пункта.

Южнокорейският бенчмарк Kospi записа спад от 34,94 пункта, или 1,88%, до 1 825,76 пункта.

Движенията на пазарите дойдоха, след като страните от ОПЕК+ договориха свиване на добива на петрол с 9,7 млн. барела на ден от 1 май до края на юни. Това е рекордно намаление, което се равнява на около 10% от световното производство на петрол.

Въпреки това много анализатори са на мнението, че дори това огромно свиване на добива няма да бъде достатъчно, за да компенсира срива на търсенето, причинен от пандемията от коронавирус. Сделката обаче сложи край на ценовата война между Русия и Саудитска Арабия, която доведе до загуби за американските производители, след като цената на лекия суров петрол West Texas Intermediate падна до близо 20 долара за барел.

Борсите в Австралия и Хонконг останаха затворени заради великденските празници. Същото важи и за водещите борси в Западна Европа.

„Тъй като голяма част от света все още чества Великденски празници, очакваме тихо начало на седмицата“, казва Робърт Карнел от ING. „Вниманието все повече ще се насочва към мерките за подновяване на икономическата активност, процес, който очакваме да бъде бавен и поетапен“, добавя той.

✓ Теми и гости в сутрешните блокове на телевизиите

БНТ, „Сутрешен блок“

- Коронавирусът - последна информация от Щаба на живо
- От какво имат нужда лекарите? Д-р Иван Маджаров
- Управляема ли е цитокиновата буря или как имунната система се справя с вируса - доц. Велизар Шиваров
- Туризмът и кризата - как ще се справи браншът? Министър Николина Ангелкова
- Икономика на вируса - коментар на Николай Василев

БТВ, „Тази сутрин“

- За затворените паркове, мерките на пазарите и глобите за нарушителите – гост, кметът на столицата Йорданка Фандъкова;
- На живо от Самоков: Спазват ли се извънредните мерки в махалата на града?
- Какви са трите сценария за икономиката ни след коронавируса според учените от БАН?
- „Седмица на духа“ - в дните преди Великден в студиото на „Тази сутрин“ гостуват хората от първа линия в борбата срещу заразата!

Нова телевизия, „Здравей България“

- Ще има ли глобени и наказани заради евангелска проповед с десетки вярващи в ромската махала на Самоков.
- Кога най-рано може да се говори за разхлабване на мерките и близо ли сме до постигането на колективен имунитет? Гост - Д-р Александър Симидчиев.
- При какви условия ще отворят пазарите след празниците и колко са загубите на производителите и търговците?
- Вълна от помощи и съпричастност за семейството от Враца, останало без дом заради пандемията.

✓ Преглед на печата

Водещи заглавия на първите страници

- в. 24 часа - Заради кризата хотелиерите разчитат на българи: 5-звездната почивка достъпна това лято - морето по-евтино поне с 30 процента
- в. 24 часа - Първи министър под карантина - Караниколов след мисия в Абу Даби
- в. 24 часа - Кризата изяде 430 млн. лв. от парите за втората пенсия
- в. 24 часа - 90% млечните продукти във веригите - български
- в. Монитор - Икономиката се събужда в средата на годината
- в. Телеграф - Парното удря с ново вдигане на цените
- в. Телеграф - Здравната система рухва, ако се отслабят бързо мерките
- в. Труд - Официално: България под 7 милиона

Водещи заглавия на вътрешните страници

- в. 24 часа - Лекари от 17 болници ръкопляскаат: Българи, благодарим, че избрахте живота
- в. 24 часа - Държавата ще помага за заплатата по 60/40 и за хора в отпуск, но само ако е платен
- в. 24 часа - Връщат пари от „Газпром“ на всички - тези на газ, с парно и на бизнеса
- в. Монитор - Един на 100 бяга от карантината
- в. Монитор - Бавят ремонта на Западен парк до лятото на 2021 г.
- в. Телеграф - 550 тарикати изгоряха с глоби за без маска
- в. Труд - Минимум 1 лев на час става нощният труд
- в. Труд - Пикът на заразата ще бъде в средата на юли
- в. Труд - Изпреварихме 16 страни по поскъпване на жилищата

Водещи интервюта

- в. 24 часа - Проф. Асена Стоименова, председател на Българския фармацевтичен съюз: Недоумявам как прокурор приравни експертно мнение с фалшив сигнал за взрив
- в. 24 часа - Полк. доц. д-р Георги Попов, дм началник на катедра "Инфекциозни болести" и зам.-началник на ВМА по учебно-научната дейност: "С нови технологии следим от ВМА кислородното насищане на пациентите с COVID-19 на домашно лечение"
- в. Монитор - Проф. Тодор Черкезов, изпълнителен директор на МБАЛ д-р Атанас Дафовски" - Кърджали: "Вече изписахме в много добро здраве първия ни пациент с COVID-19"
- в. Телеграф - Валентин Николов, председател на Комисията по енергетика към парламента: Премиерът каза парното да връща парите максимално бързо
- в. Труд - Отсрочването на заеми е по взаимно съгласие с клиента
- в. Труд - Проф. д. ик. н. Нина Дюлгерова - историк и специалист по геополитика, пред „Труд“: Крахът на политическия и икономическия неолиберализъм

Водещи анализи

- в. 24 часа - Лошият сценарий: пик в август, вероятният - през юни и 10% безработни
- в. Монитор - Беглецът Цветан Василев - българският Пабло Ескобар
- в. Телеграф - Мерките са, за да ни опазят живи, не за да ги заобикаляме
- в. Труд - Защо държавата трябва да емитира нов дълг.

✓ Родителите в неплатен отпуск вече могат да кандидатстват за еднократната помощ от 375 лв.

От днес родителите на деца до 12 г., които най-малко 20 дни са в неплатен отпуск заради невъзможност да работят откъщи по време на извънредното положение, ще могат да кандидатстват, за да получат еднократна помощ в размер на 375 лв, предаде БТА.

Кандидатстването ще е към Агенцията за социално подпомагане по досегашния ред за получаване на еднократна помощ.

За получаването на помощта има доходен критерий, като месечният доход на член от семейството не трябва да е по-висок от размера на минималната работна заплата - 610 лв. За самотен родител с едно дете например общият месечен доход на домакинството трябва да е до 1220 лв.

Важни условия са родителите да нямат други доходи от наеми, услуги или допълнителни трудови договори, да не получат помощи по Закона за социалното подпомагане, да не са включени в схемата 60/40 и да са изчерпали платения си отпуск. Задължително е децата им да са посещавали детска градина или училище преди 13 март 2020 г., както и родителите да са осигурявани в последните шест месеца.

В случаите, когато само единият родител е в неплатен отпуск, държавната помощ ще се отпуска, ако другият не получава пари от майчинство, обезщетение за безработица или временна нетрудоспособност (с изключение на пенсия за инвалидност).

За целта ще бъдат отпуснати 20 млн. лв. от бюджета на Министерството на труда и социалната политика.

✓ Шофьорите да се движат с повишено внимание по АМ „Струма“ от 92-ри км до 97-ми км.

На 14 април, шофьорите да се движат с повишено внимание и съобразена скорост по АМ „Струма“ от 92-ри км до 97-ми, между п.в „Зелен дол“ и п.в. „Благоевград - Юг“, поради монтаж на мантинели.

Утре до 18 ч. се ограничава движението по път I-1/E79 София - Кулата при 383-ти км в Кресненското дефиле, поради ремонт на пътната плоча и асфалтовата настилка на мост над р. Струма. Трафикът преминава по спомагателен път в близост до съоръжението.

До 15 април се ограничава движението по обходния път на Монтана от пътната връзка при южния изход на града с път I-1 Монтана - София до пътния възел с път II-81 Монтана-Лом, поради ремонт на участъци от асфалтовата настилка.

Движението ще се пренасочва по път II-81 Монтана - Лом в чертите на Монтана. Участъкът се регулира с пътни знаци и сигналисти.

Всички граждани и транспортни фирми могат да получават информация за актуалната пътна обстановка от интернет страницата на АПИ - www.apl.bg, както и по всяко време от денонощието на тел. 0700 130 20 в АПИ.